

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU, IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa handlowa **PP D-5200 KATALIZATOR**
Zastosowanie preparatu Przyspiesza utwardzanie lakierów i podkładów akrylowych

Producent **HAYA M. Bukowski i Wspólnicy Spółka Jawna**
Adres Górki 5A, 66-431 Santok, Polska
Telefon 0048-95-7288305
Fax 0048-95-7288307

E-mail osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki: haya@haya.pl
Telefon alarmowy 0048-0603923171 (czynny całą dobę)

2. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

Preparat łatwopalny. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry. Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Nazwa substancji niebezpiecznej	Zakres stężeń w %	Nr rejestracji	Nr CAS	Nr EC	Symbole niebezpieczeństwa
Octan n-butylu	80 – 90	–	123-86-4	204-658-1	R10, R66, R67
Dibutylo-dilaurynian cyny	5 – 10	–	77-58-7	201-039-8	Xn; R22, Xi; R36/38

Pełen tekst zwrotów R przytoczony został w punkcie 16 karty.

4. PIERWSZA POMOC**Informacje ogólne**

W przypadku utrzymujących się objawów lub jakichkolwiek wątpliwości zasięgnąć porady medycznej.

Po narażeniu drogą oddechową

Wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia na świeże powietrze. Zapewnić ciepło i spokój. W razie duszności wykwalifikowany personel powinien podać tlen.

W kontakcie ze skórą

Zdjąć skażoną odzież. Zanieczyszczoną skórę dokładnie umyć dużą ilością wody z mydłem. W razie objawów podrażnienia skóry – konsultacja dermatologiczna.

W kontakcie z oczami

Niezwłocznie płukać oczy delikatnym strumieniem wody przy podwiniętych powiekach przez co najmniej 15 min.

W przypadku spożycia

Wypłukać jamę ustną wodą (nie połykać). Nie wywoływać wymiotów. Wezwać lekarza.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU**Odpowiednie środki gaśnicze**

proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, piana odporna na alkohol, rozproszone prądy wodne

Środki gaśnicze, które nie mogą być użyte ze względów bezpieczeństwa

silny, zwarty strumień wody

Szczególne zagrożenia

Podczas pożaru wytwarza się tlenek i dwutlenek węgla, tlenki metali.

Specjalny sprzęt ochronny dla strażaków:

izolacyjne aparaty oddechowe z niezależnym źródłem powietrza oraz pełna odzież ochronna

Porady dodatkowe

Zamknięte pojemniki narażone na ogień chłodzić z bezpiecznej odległości poprzez zraszanie wodą.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności

Należy przestrzegać ogólnych zasad bezpieczeństwa i higieny. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającym się preparatem. Nosić odpowiednie środki ochrony indywidualnej - patrz pkt 8. Nie wdychać par preparatu. Zapewnić odpowiednią wentylację pomieszczeń.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuścić do przedostania się produktu do systemu kanalizacyjnego, wód gruntowych oraz gleby. Zabezpieczyć studzienki ściekowe. O ile to możliwe zlikwidować wyciek.

Metody oczyszczania

Zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić uszkodzone opakowania. Większe wycieki obwałować piaskiem, ziemią, aby nie dopuścić do rozprzestrzeniania się produktu i odpompować. Mniejsze wycieki produktu zasypać niepalnym materiałem wiążącym ciecz np. trocinami, piaskiem, ziemią okrzemkową i zebrać do oznakowanych pojemników na odpady. Zanieczyszczone miejsca spłukać dużą ilością wody.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z preparatem

Przestrzegać ustawowych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Nie wdychać oparów lub rozpylonej mgły. Zapewnić odpowiednią wentylację pomieszczeń roboczych. Nie palić w miejscu stosowania. Zakładać odpowiednie środki ochrony indywidualnej - patrz pkt 8.

Magazynowanie

Przechowywać w oryginalnych, szczelnie zamkniętych pojemnikach, w suchym i dobrze wentylowanym pomieszczeniu z dala od źródeł zapłonu oraz narzędzi iskrzących.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Wartości graniczne narażenia w miejscu pracy

Specyfikacja	NDS	NDSch	NDSP
Octan n-butyłu	200 mg/m ³	950 mg/m ³	---

Zalecane procedury nadzoru

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. Nr 73, poz.645;

PN-89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy;

PN Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników;

PN-EN-689:2002. Powietrze na stanowiskach pracy - wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa;

PN-68/Z-04051. Oznaczanie zawartości octanu etylu i octanu butylu w powietrzu.

PN-89/Z-04023/02. Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości (w mieszaninach) szkodliwych substancji wydzielających się z wyrobów lakierowych nitrocelulozowych. Oznaczanie acetonu, alkoholi: etylowego, n-butyłowego, izobutyłowego, etoksyetyłowego, butoksyetyłowego; octanów: etylu, n-butyłu, etoksyetylu, toluenu i ksylenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

PN-78/Z-04119/01. Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości estrów kwasu octowego. Oznaczanie octanów: metylu, etylu, propylu, butylu i amylu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki.

Kontrola narażenia w miejscu pracy

Zapewnić odpowiednią wentylację ogólną i miejscową pomieszczeń produkcyjnych i stanowisk pracy.

Indywidualne środki ochrony:

Ochrona dróg oddechowych

sprzęt oczyszczający z pochłaniaczem wielogazowym (w przypadku nieodpowiedniej wentylacji lub wysokiego stężenia w miejscu pracy)

Ochrona rąk

Należy chronić ręce przez zastosowanie wielowarstwowych rękawic ochronnych z alkoholu poliwinylowego. Czas rozłamu $\geq$ 480 min.

Uwzględniając podane przez producenta parametry rękawic należy zwracać uwagę podczas stosowania produktu czy rękawice jeszcze zachowują swoje właściwości ochronne. Po skończonej pracy stosować kremy ochronne.

Ochrona oczu

okulary ochronne

Ochrona skóry

odzież ochronna

Kontrola narażenia środowiska

Zabezpieczyć przed wprowadzeniem do miejskiego systemu wodno-kanalizacyjnego i cieków wodnych.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE

Postać:	gęsta ciecz
Zapach:	swoisty, rozpuszczalnika
Barwa:	żółtawa
PH:	brak danych
Temperatura wrzenia:	126° C
Temperatura zapłonu:	26° C
Temperatura samozapłonu:	415° C
Dolna granica wybuchowości:	1,4 %
Górna granica wybuchowości:	9,6 %
Właściwości utleniające:	brak
Prężność par (20° C):	13 hPa
Gęstość (20° C):	0,9 g/cm ³
Rozpuszczalność w wodzie:	nierozpuszczalny
Współczynnik podziału n-oktanol/woda:	1,81
Lepkość (kubek DIN 4mm):	11 s
Szybkość parowania:	brak danych

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ**Stabilność**

Produkt stabilny w normalnych warunkach.

Warunki, których należy unikać

wysokiej temperatury

Czynniki, których należy unikać

silnych utleniaczy

Niebezpieczne produkty rozkładu

tlenek węgla, tlenki metali

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Brak danych dotyczących toksyczności preparatu. Ocena została dokonana na podstawie danych dotyczących składników niebezpiecznych zawartych w preparacie.

Toksyczność ostra, doustnie: Octan n-butyłu: LD₅₀ = 14000 mg/kg (szczur)Dibutylo-dilaurynian cyny: LD₅₀ = 174 – 450 mg/kg (szczur), LD₅₀ = 210 mg/kg (mysz)LD₅₀ = 100 mg/kg (królik)**Toksyczność ostra, inhalacyjnie:**Octan n-butyłu: LD₅₀ = 9660 mg/m³/8h (szczur)Dibutylo-dilaurynian cyny: LC₅₀ = 0,08 mg/l/4h (mysz)**Toksyczność ostra, skóra:**Octan n-butyłu: LD₅₀ > 5000 mg/kgDibutylo-dilaurynian cyny: LD₅₀ = 200 mg/kg (królik)**Działanie uczulające:**

Octan n-butyłu: brak działania uczulającego

Dibutylo-dilaurynian cyny: brak działania uczulającego

Toksyczność podostra, podchroniczna i długotrwała:

brak danych

CMR zaszeregowanie:

Octan n-butyłu: nie mutageniczny

Dibutylo-dilaurynian cyny: nie mutageniczny (badanie na bakteriach i drożdżach)

Skutki narażenia

Długotrwały kontakt może powodować: podrażnienie skóry, podrażnienie, łzawienie, zaczerwienienie, swędzenie oczu; bóle i zawroty głowy; nudności; pobudzenie; w wyjątkowych przypadkach utratę przytomności.

---

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ekotoksyczność

Brak wyników badań ekotoksykologicznych produktu. Ocena została dokonana na podstawie danych dotyczących składników niebezpiecznych zawartych w preparacie.

Toksyczność dla ryb:

Octan n-butylu: LC₅₀ = 64 mg/l/48h (*Brachydanio rerio*); LC₅₀ = 62 mg/l/96h (*Leuciscus*)

Dibutylo-dilaurynian cyny: LC₅₀ > 100 mg/l/96h

Toksyczność ostra dla rozwielitki:

Octan n-butylu: EC₅₀ = 73 mg/l/24h (*Daphnia magna*)

Dibutylo-dilaurynian cyny: EC₅₀ = 10 - 100 mg/l/48h (*Daphnia magna*)

Toksyczność ostra dla bakterii:

Octan n-butylu: EC₁₀ = 959 mg/l/18h; EC₁₀ = 115 mg/l/16h (*Pseudomonas putida*)

Toksyczność ostra dla glonów:

Octan n-butylu: EC₅₀ = 674 mg/l/72h (*Scenedesmus subspicatus*)

Mobilność

Nie dopuścić do przedostania się preparatu do zbiorników wodnych, wód gruntowych i kanalizacji.

Trwałość i zdolność do rozkładu**Biodegradowalność:**

Octan n-butylu: 98% (test zamkniętej butli)

Zdolność do biokumulacji:

Octan n-butylu: BCF = 3,1

---

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i wspólnotowymi.

Metody usuwania preparatu

Pozostałości preparatu dokładnie usunąć poprzez spalanie w warunkach kontrolowanych.

Metoda usuwania opakowania

Opróżnione, starannie oczyszczone opakowanie nie jest odpadem niebezpiecznym, oddać do utylizacji. Nieoczyszczone opakowania traktować jak odpady produktu. Sposób likwidacji zebranych odpadów uzgodnić z właściwym terenowo Wydziałem Ochrony Środowiska.

---

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Transport ADR/RID/ADN/ADNR

Prawidłowa nazwa przewozowa: **FARBA**

Nr rozpoznawczy materiału: **UN 1263**

Klasa: **3**

Kod klasyfikacyjny: **F1**

Nalepka ostrzegawcza: **3**

Grupa pakowania: **III**

Nr rozpoznawczy zagrożenia: **30**

Transport morski IMO/IMDG:

Prawidłowa nazwa przewozowa: **FARBA**

Nr rozpoznawczy materiału: **UN 1263**

MFAG: **310**

Strona IMDG: **3379**

Grupa pakowania: **III**

Transport powietrzny ICAO/IATA

Prawidłowa nazwa przewozowa: **FARBA**

Nr rozpoznawczy materiału: **UN 1263**

Grupa pakowania: **III**

Nalepka ostrzegawcza: **3**

---

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Informacje zamieszczane na etykiecie:

R10 - Produkt łatwopalny

R66 - Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry.

R67 - Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

- S2 - Chronić przed dziećmi.
- S25 - Unikać zanieczyszczenia oczu.
- S46 - W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza- pokaż opakowanie lub etykietę.
- S51 - Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

Zawiera: octan n-butylu

Należy przestrzegać obowiązujących przepisów krajowych:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 129 poz.844 z późn.zm. - tekst jednolity Dz.U.Nr169/2003, poz.1650).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr 171, poz. 1666 wraz z późn. zm.).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U.173.1679 wraz z późn. zm. Dz.U.04.260.2595).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2003r. w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje chemiczne (Dz.U.03.52.467).
Rozporządzenie MPiPS z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217, poz. 1833 wraz z późniejszymi zmianami – Dz.U. Nr 161 z 2007 r., poz.1142).
Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. (Dz.U. nr 63 z 2001r., poz. 638).
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U.01.62.628 wraz z późn.zm.)

Należy przestrzegać obowiązujących przepisów wspólnotowych:

Dyrektywa Komisji 2006/8/WE z dnia 23 stycznia 2006r. zmieniająca, w celu dostosowania do postępu technicznego, załącznik II, III i V do dyrektywy 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady odnoszącej się do zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych.
Rozporządzenie nr 1907/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów.
Dyrektywa Nr 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych wraz z późniejszymi zmianami.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych.
Dyrektywa Komisji Nr 2000/39/EC w sprawie pierwszego wykazu wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń w środowisku pracy w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników- narażonych na czynniki chemiczne w miejscu pracy.

16.**INNE INFORMACJE**

Pełen tekst zwrotów R z punktu 3

- R10 - Produkt łatwopalny
- R22 - Działa szkodliwie po połknięciu.
- R36/38 - Działa drażniąco na oczy i skórę.
- R66 - Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry.
- R67 - Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Dodatkowe informacje

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości. W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu, a w szczególności za przestrzeganie przepisów prawa, spada na użytkownika.

Pracodawca jest zobowiązany do poinformowania wszystkich pracowników, którzy mają kontakt z produktem o zagrożeniach i środkach ochrony osobistej wyszczególnionych w karcie.

Niniejsza karta charakterystyki opracowana została na podstawie kart charakterystyki dostarczonych przez producentów surowców oraz obowiązujących przepisów dotyczących substancji i preparatów chemicznych.

Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej

aktualizacja ogólna